

Koks mokytojas reikalingas šiuolaikiniams mokiniams?

Vaida Valatkienė, KTU inžinerijos licėjus

Esminis pokytis ugdyme:
nuo mokymo prie **mokymosi įgalinimo** ir
KOMPETENCIJOMIS GRĮSTO UGDYMO

Mokyklos realybė ir UTA įgyvendinimo iššūkiai

<https://thehill.com/changing-america/enrichment/education/471957-should-cellphones-be-banned-from-classrooms/>

- Mokinių (ne visada teigiamas) nusiteikimas;
- mokinių (ne visada aukšti) individualūs gebėjimai ir galimybės;
- mokinių (ne visada palanki) socialinė aplinka;
- šeimos (ne visada geranoriškas) požiūris į mokyklą ir mokytoją.

Šiuolaikinių mokinių ypatumai

- Įsitraukia į mokymosi procesą ir imasi veiklos tik tada, jei patiki to darbo prasmingumu;
- domisi technologijomis, yra linkę naudoti socialinius tinklus ir komunikacijos technologijas, galima panaudoti šiuos įrankius kaip priemonę skatinti bendravimą, bendradarbiavimą ir kūrybiškumą mokymo procese;
- yra labai skirtingi ir turi skirtingus mokymosi stilius, interesus ir stiprybes, skirtingas kultūrinės patirtis.

Ką svarbu žinoti dirbant su šiuolaikiniais mokiniais

Jaunoji karta vertina neformalią, žaismingą aplinką be biurokratijos ir hierarchijos. Bandymai motyvuoti gąsdinimais, bauginimais dėl ateities pasekmių neveikia. **Efektyvi motyvacijos didinimo strategija – tai savivertės kūrimas ir palaikymas.**

„Mokyklos ieško aktyvių, savo specialybei atsidavusių mokytojų. Norima, kad pedagogai taptų moksleivių mentoriais, vyresniais broliais vedliais, kuriems nebūtų svetimos jų problemos. Suprantama, šiandieninis pedagogas turi būti ir technologiškai išprusęs, nes didžioji dalis užduočių atliekama pasitelkus kompiuterines technologijas“.

Kauno technologijos universiteto gimnazijos (KTUG) direktorius Tomas Kivaras.

Mokymosi aplinka

Palanki, geranoriška mokymosi aplinka – viena svarbiausių sąlygų, kad mokiniai noriai įsitrauktų į pamokos veiklą.

Tyrimai rodo, kad paauglių smegenys yra ypač jautrios socialinei informacijai, tokiai kaip mimika, gestai, balso tonas ir kiti socialiniai signalai. Šios smegenų savybės padeda paaugliams greitai suprasti socialinę informaciją, tačiau taip pat gali sukelti klaidingas interpretacijas ir per didelį jautrumą kitiems žmonėms.

Neuromokslo atradimas: per 0,2 sekundės žmogaus smegenys įvertina ar aplinka saugi, ar pavojinga.

Svarbiausia – bendrystė ir bendradarbiavimas

Mokiniam reikia jaustis, kad jie yra dalis bendruomenės, kad jų indėlis yra svarbus ir jie turi kažką įnešti į bendrą rezultatą. Mokiniai, kuriems labiau sekasi, gali padėti tiems, kurių mokymosi tempas lėtesnis.

Leiskite mokiniams dirbti poromis ar grupėmis, kad jie galėtų dalintis mintimis, idėjomis ir patirtimi. Mokykite mokinius klausytis vienas kito ir remti vienas kitą.

KTUIL abiturientų mintys ir įžvalgos apie mokytojų elgesio principus ir jų kompetencijas

<https://www.edsurge.com/news/2022-03-24-teachers-can-positively-impact-education-policy-we-just-have-to-use-our-teacher-voice>

Pagrindiniai principai, kurių mokytojas turėtų laikytis santykiuose su mokiniais (pagal 12 kl. mokinius)

- **Supratingumas,**
- **pagarba,**
- **išklausymas,**
- **padrąšinimas,**
- **draugiškumas,**
- **sąžiningumas,**
- **pagalba,**
- **rūpestis,**
- **optimizmas,**
- **tolerancija.**

- Visus mokinius **vertinti vienodai**, nepriklausomai kiek tas mokinys trukdo pamoką ar pan.
- **Leisti mokiniams pasireikšti** ir nediskriminuoti dėl "kvailų klausimų".
- Stengtis **suprasti kiekvieno** mokinio **lygį**. **Kelti realius tikslus** mokiniams.
- **Ne visuomet vesti pamokas pagal programą**. Dažnai pamokos vedamos labai monotoniškai, kas ir atsibosta mokiniams, dėl to produktyvumas sparčiai krenta.
- **Išlaikyti ramią atmosferą** mokymosi metu, labai **svarbi tvarka** klasėje.
- **Svarbu mokytojo artumas**. **Bendravimas** su mokiniais, **kaip su lygiais asmenimis**, galimai net asmeninės patirties dalijimasis.

- **Vengti oficialios komunikacijos**, kuri mokiniams neatrodo patraukliai.
- **Spausti** gabius mokinius, **jei jie patys sutinka**, nes tai leidžia mokiniams pasirinkti, kas reikalinga, ir suprasti, kiek mažai jie temoka ir kiek daug dar yra išmokti.
- **Neklausinėti asmeninių klausimų**, **gerbti** visapusiškai mokinius, **neturėti favoritų** ir su visais elgtis taip pat.
- **Nebandyti** mokinio **pajuokti** prieš klasę, kai jam kas nors nesiseka.
- **Atsižvelgti į** mokinio **pastangas** jeigu jam ir nesiseka, jis vis tiek stengiasi kiek gali, jeigu ir nepasiekia gero pažymio.

Svarbiausios šiuolaikinio mokytojo kompetencijos

(pagal mokinius)

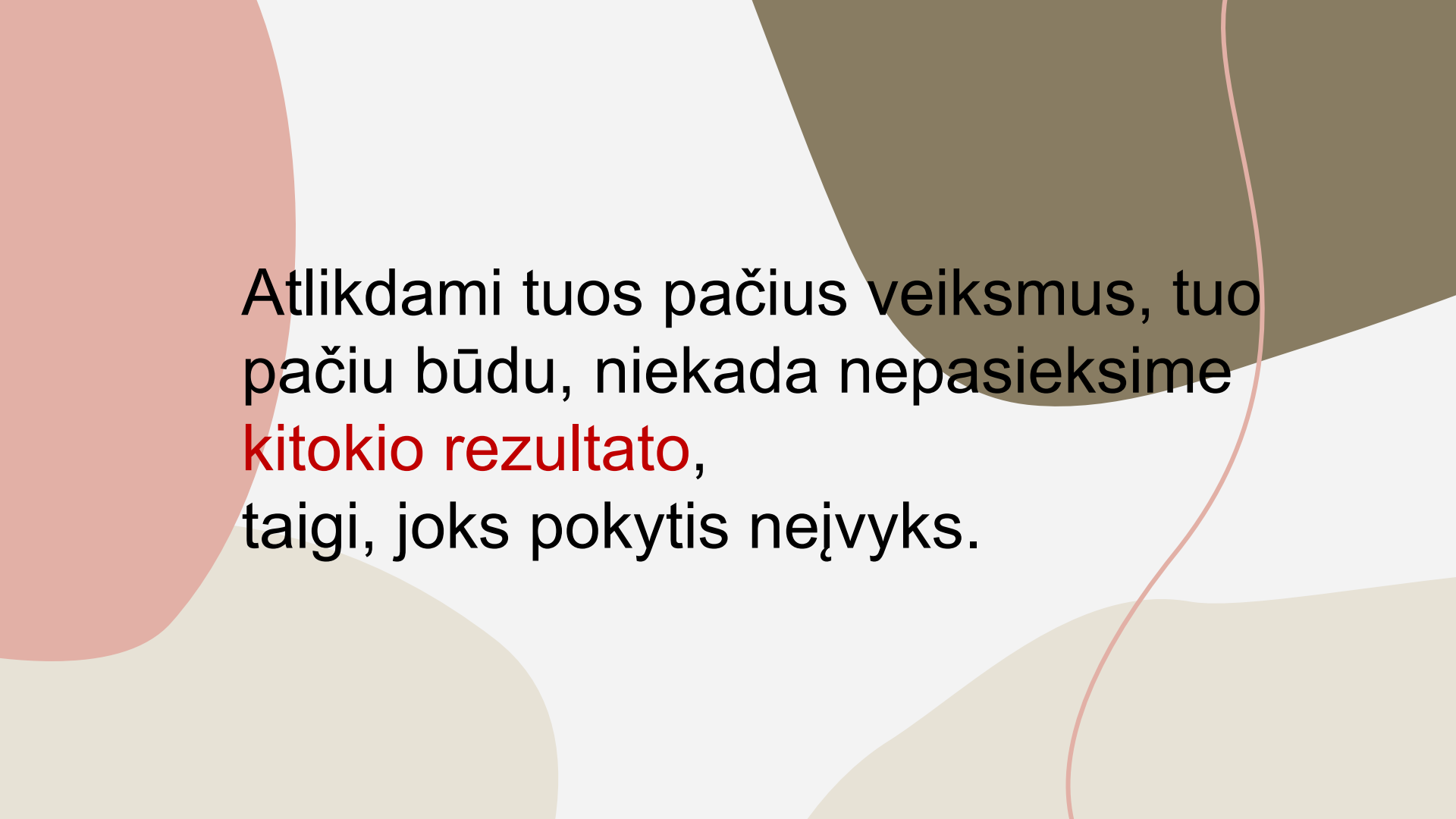
- **Lyderystė, kantrybė, žingeidumas, komunikabilumas, savo srities išmanymas.**
- Mokytojai turėtų **norėti mokyti** ir gal netgi **patys mokytis**. Išmanyti pedagogiką ir mokymosi procesą, **žinoti kaip tikslingai ir įdomiai pateikti** mokomąją medžiagą.
- Mokytojas turėtų sekti ir **gebėti naudotis šiuolaikinėmis technologijomis**.
- Šiuolaikinis mokytojas turėtų mokėti **aiškiai ir įdomiai pateikti informaciją**, turi matyti jo aistra jo mokomam dalykui, nes tada mokiniams įdomu. Taip pat jis turėtų būti plačių pažiūrų, draugiškas, suprantantis humorą, pamokoje turi būti palaikoma gera nuotaika.
- **Pozityviai bendrauti**, mokėti užmegzti pokalbį su mokiniais apie įdomias temas.
- Gebėjimas moderniai **pritaikyti savo pamokas gyvenime**, naudojimasis įvairiomis priemonėmis, siekiant pagilinti tiek savo, tiek ir aplinkinių žinias.
- Viena iš esminių ir labiausiai trūkstamų kompetencijų - **bendras išprusimas**. Turime daug gerų savo srities specialistų, tačiau jie, be savo dėstomo dalyko, daugiau jokių žinių nesuteikia.

Kas gali palengvinti mokytojo darbą

- **Bendravimas su kolegomis.** Mokytojas gali bendrauti su kolegomis, dalintis patirtimi, informacija ir geraja praktika; labai gerai, jei gali būti išklausytas ir supastas.
- **Skaitmeniniai įrankiai:** virtuali klasės platforma, piešimo ir modeliavimo programėlės, internetiniai testai ir pan.
- **Skaitmeninės mokymo priemonės:** tokios kaip vaizdo įrašai, paveikslai, paveikslėliai ir kiti vizualiniai elementai, kad padidintų mokinio dėmesį ir supratimą.
- **Mokinių pagalba:** šiuolaikiniai mokiniai labiau už mokytoją įgudę naudotis įvairiomis technologijomis ir mokytojams mielai padeda, jei prireikia.
- **Mokinių atsiliepiamai:** galima klausti mokinių nuomonės ir atsiliepiamų apie naudojamus metodus, užduotis ir pan.
- **Gera emocinė, fizinė, psichinė sveikata ir išlavintas emocinis intelektas.**

Pabaigai

Atlikdami tuos pačius veiksmus, tuo pačiu būdu, niekada nepasieksime **kitokio rezultato**, taigi, joks pokytis neįvyks.

KIEKVIENAS, KURIS MOKOSI, IŠLIEKA JAUNAS

Henry Ford